

D E C I Z I E

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Galina Stratulat,
Vladimir Timofti, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Iașa” în proces de insolabilitate în persoana loțiitorului lichidatorului Iovu Oleg,

în pricina civilă de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, susținută de loțiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa” - Iacovlev Oleg,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, prin care s-a respins cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, susținută de loțiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa” - Iacovlev Oleg, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 24 mai 2011, SRL „Nefis” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Iașa”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 26 mai 2011, a fost admisă spre examinare cererea introductivă, în calitate de administrator provizoriu fiind numită ÎI „Tatiana Bostan”.

La 30 decembrie 2013, administratorul insolabilității al SRL „Iașa”, ÎI „Tatiana Bostan” a depus cerere în instanța de insolabilitate, solicitând desemnarea ÎI „Iovu Oleg” în calitate de loțiitor al lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolabilitate a SRL „Iașa” începând cu data de 01 ianuarie 2014 pe durata concediului de maternitate și a celui de îngrijire a copilului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 ianuarie 2014, cererea lichidatorului Tatiana Bostan a fost admisă, fiind desemnat ÎI „Iovu Oleg” în calitate de loțiitor al lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolabilitate a SRL „Iașa”, începând cu data de 01 ianuarie 2014 pe durata concediului de

maternitate și a celui pentru îngrijirea copilului.

Tot la 30 decembrie 2013, administratorul insolvenței al SRL „Iașa”, ÎI „Tatiana Bostan” a depus cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa”.

În motivarea cererii a indicat că, cuantumul creanțelor creditorilor validate și incluse în tabelul definitiv consolidat al SRL „Iașa” în proces de insolvență constituie 13433428,48 lei. Potrivit informației parvenite de la organele competente și listei de inventar, debitorul la moment dispune în masa debitoare de bunuri imobile sub formă de teren cu suprafața de 0,1231 ha, cod cadastral 6401408.102, precum și construcție, cod cadastral 6401408.102.01 situată în or. Orhei, str. 31 august 1989, nr. 97/a, ambele gajate la creditorul garantat BC „Eximbank- Gruppo Veneto Banca” SA precum și teren cu suprafața de 0,0792 ha cu nr. cadastral 6401408.238, la fel situat în or. Orhei, str. 31 august 1989, nr. 97/a care nu este gajat, iar din bunurile mobile o transpaletă manuală uzată.

Menționează că, procesul de insolvență al SRL „Iașa”, a fost intentat la cererea creditorului SRL „Nefis” și nu la cererea debitorului, motiv pentru care a fost depusă cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere conform art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea cu privire la insolvență - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform art. 14 al aceleiași Legi.

Indică că din anul 2010 SRL „Iașa”, nu prezintă rapoarte financiare organelor competente. Ultimul raport prezentat la Direcția pentru Statistică a fost pentru anul 2010. Ceea ce demonstrează că debitorul începând cu anul 2010 nu desfășoară o activitate legală, nu ține evidență contabilă și prezintă dări de seamă, rapoarte etc. organelor competente. Iar, potrivit afirmațiilor organelor de conducere și anume a directorului Oleg Iacovlev, din 2010 întreprinderea nu desfășoară activitate economică.

Relatează că, incapacitatea de plată a SRL „Iașa” a survenit anterior depunerii cererii introductive de către creditorul SRL „Nefis”, încă în anul 2010 când debitorul a încetat a prezenta dări de seamă, rapoarte financiare, a duce o evidență contabilă și a efectua plăți. Potrivit ultimului raport financiar prezentat pentru anul 2010 SRL „Iașa” dispunea de active în mărime totală de 4265042 lei, sumă care ar fi servit la satisfacerea parțială a creanțelor creditorilor. În rezultatul inventarierii, au fost găsite și introduse în masa debitoare bunuri care sunt în imposibilitate de a satisface creanțele creditorilor.

Afirmă că în asemenea situație debitorul era obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni din data survenirii incapacității de plată.

Susține că, SRL „Iașa” în proces de insolvență dispune de bunuri insuficiente în masa debitoare pentru achitarea creanțelor creditorilor validați, a survenit incapacitatea de plată a SRL „Iașa”, iar membrii organelor de conducere nu au depus cerere de intentare a procesului de insolvență. În asemenea situație directorul și asociatul unic Oleg Iacovlev, urmează să suporte datoriile debitorului SRL „Iașa” în proces de insolvență neacoperite din bunurile din masa debitoare.

Indică că, la ședința comitetului creditorilor din 23 iulie 2013 s-a decis de a

atrage la răspundere subsidiară membrii organelor de conducere al SRL „Iaşa” şi în acest sens au obligat lichidatorul să întreprindă toate măsurile necesare şi să întocmească toate actele procesuale în vederea atragerii la răspundere subsidiară a acestora.

Solicită atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iaşa” în proces de insolvabilitate prin încasarea de la directorul şi asociatul unic Oleg Iacovlev a creanţelor nestinse confirmate prin tabelul definitiv consolidat actualizat al creanţelor, precum şi asigurarea acţiunii prin aplicarea sechestrului pe bunurile ce aparţin cu drept de proprietate lui Oleg Iacovlev.

Prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 01 decembrie 2014, a fost admisă cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolvabilitate a SRL „Iaşa”, susţinută de locţiitorul lichidatorului Oleg Iovu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iaşa” în proces de insolvabilitate prin încasarea de la directorul şi asociatul unic Oleg Iacovlev a creanţelor nestinse confirmate prin tabelul definitiv consolidat actualizat al creanţelor, fiind încasat de la directorul şi asociatul unic al SRL „Iaşa” în proces de insolvabilitate Oleg Iacovlev a creanţelor nestinse în mărimea indicată în tabelul definitiv consolidat al creanţelor, actualizat, prezentat de lichidator sau locţiitorul acestuia după realizarea masei debitoare. În scopul asigurării acţiunii a fost aplicat sechestrul pe bunurile ce aparţin cu drept de proprietate lui Oleg Iacovlev.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 03 iunie 2015, s-a admis recursul declarat de Oleg Iacovlev, s-a casat hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 01 decembrie 2014, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău, în alt complet de judecată.

După rejudecare pricinii, prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din 07 decembrie 2015, s-a respins cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolvabilitate a Societăţii cu Răspundere Limitată „Iaşa”, susţinută de locţiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iaşa” - Oleg Iacovlev, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea respectivă, la data de 17 decembrie 2015, în termenul prevăzut de lege, locţiitorul lichidatorului SRL „Iaşa” Iovu Oleg, a declarat recurs nemotivat, ulterior acesta fiind completat prin recursul motivat la 12 ianuarie 2016, solicitând casarea hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 07 decembrie 2015, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă admiterea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iaşa”.

La 15 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Iaşa” în persoana locţiitorului lichidatorului Iovu Oleg a depus supliment la cererea de recurs, prin care a solicitat casarea hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 07 decembrie 2015 cu trimiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea suplimentului la recurs s-au reiterat temeiurile de fapt şi de drept invocate în cererea din 30 decembrie 2013 cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iaşa”.

Suplimentar s-a menţionat că, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA are

intenția de a procura bunurile incluse în masa debitoare și anume teren cu suprafața de 0,0792 ha cu nr. cadastral 6401408.238 la prețul de 72 200 MDL și luarea în proprietate a bunurilor imobile ipotecate și anume teren cu suprafața de 0,1231 ha, cod cadastral 6401408.102, precum și clădire, cod cadastral 6401408.102.01 cu suprafața de 306,9 m.p..

La 23 februarie 2016, Iacovlev Oleg a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia.

Examinând cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și referința prezentată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este neîntemeiat urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, din considerentele ce urmează:

Conform art. 248 alin. (1) lit. f) și h) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *„Dacă în cadrul procesului sânt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art.14.”*

Conform art. 14 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *„Debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.”.*

Conform art. 10 alin. (2) și alin. (3) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *„Temeiul general de intentare a unui proces de insolabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.”.*

Colegiul reține că, conform probelor anexate la materialele dosarului cuantumul creanțelor creditorilor validate și incluse în tabelul definitiv consolidat al „Iașa” SRL în proces de insolabilitate constituie suma de 13 433 428,48 lei.

Potrivit informației parvenite de la organele competente și anexate la materialele dosarului precum și potrivit listei de inventar, debitorul la moment dispune în masa debitoare de bunuri imobile sub formă de teren cu suprafața de 0,1231 ha, cod cadastral 6401408.102, precum și construcție, cod cadastral 6401408.102.01 situate în or. Orhei str. 31 August 1989 nr. 97/a, ambele gajate la creditorul garantat BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA precum și teren cu suprafața de 0,0792 ha nr. cadastral 64 01408.238 situate la fel în or. Orhei str. 31 August 1989 nr. 97/a care nu este gajat, iar categoria bunurilor mobile, debitorul deține o transpaletă manuală uzată.

Colegiul reține că, instanța de insolabilitate justificat a reținut faptul că

atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și a oricărei alte persoane, care au cauzat insolabilitatea debitorului, poate avea loc numai după realizarea masei debitoare și constatarea certă a creanței creditorilor care nu poate fi stinsă din bunurile debitorului.

Astfel, conform materialelor dosarului și explicațiilor loțiitorului lichidatorului SRL „Iașa”, Iovu Oleg, debitorul SRL „Iașa” dispune de bunuri, care încă nu au fost valorificate sau evaluate pentru a fi stabilit care este cuantumul sumei ce nu este acoperit de valoarea bunurilor aflate în masa debitoare.

În circumstanțele de fapt respective, Colegiul reține că instanța de insolabilitate justificat a ajuns la concluzia că nu poate admite cerința loțiitorului lichidatorului SRL „Iașa”, Iovu Oleg privind atragerea la răspundere subsidiară și încasarea de la Oleg Iacovlev a creanțelor nestinse în mărimea indicată în tabelul definitiv consolidat al creanțelor, având în vedere faptul că nu este clar care este valoarea bunurilor nevalorificate și respectiv dacă este necesară atragerea la răspundere subsidiară, prin prisma faptului că aceste bunuri ar putea acoperi datoriile debitoriale.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 *„În cazul insolabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sânt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.”*

Colegiul menționează că, din sensul prevederilor Legii insolabilității, se subînțelege că mărimea creanțelor indicate în tabelul definitiv consolidat al creanțelor, urmează a fi actualizată după realizarea de către lichidatorul SRL „Iașa” a masei debitoare, precum și efectuarea distribuției sumelor între creditori, având în vedere faptul că însuși lichidatorul SRL „Iașa”, Tatiana Bostan în cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa” a menționat că potrivit informației parvenite de la organele competente și listei de inventar, debitorul la moment dispune în masa debitoare de bunuri imobile sub formă de teren cu suprafața de 0,1231 ha, cod cadastral 6401408.102, precum și construcție, cod cadastral 6401408.102.01 situată în or. Orhei, str. 31 august 1989, nr. 97/a, ambele gajate la creditorul garantat BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, precum și teren cu suprafața de 0,0792 ha cu nr. cadastral 6401408.238, la fel situat în or. Orhei, str. 31 august 1989, nr. 97/a care nu este gajat.

Mai mult ca atât, Colegiul reține și faptul că, conform suplimentului la cererea de recurs din 15 februarie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Iașa” în persoana loțiitorului lichidatorului Iovu Oleg a adus la cunoștința instanței că, creditorul garantat BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA are intenția de a procura bunurile incluse în masa debitoare și anume teren cu suprafața de 0,0792 ha cu nr. cadastral 6401408.238 la prețul de 72 200 MDL și luarea în proprietate a bunurilor imobile ipotecate și anume teren cu suprafața de 0,1231 ha, cod cadastral 6401408.102, precum și clădire, cod cadastral 6401408.102.01 cu suprafața de

306,9 m.p..

Colegiul califică ca fiind întemeiate și constatările instanței de insolabilitate conform cărora acesteia nu i-a fost prezentat un tabel definitiv consolidat actualizat al creanțelor, fiind anexat doar tabelul creanțelor definitiv consolidat la data de 03 iunie 2013. Astfel, cu titlu de consecință, având în vedere că masa debitoare a SRL „Iașa” nu a fost realizată și valorificată definitiv, împrejurare ce face imposibilă stabilirea cu precizie a mărimii creanței nestinse care ar putea fi încasată de la membrii organelor de conducere a SRL „Iașa”, ca urmare a atragerii la răspundere subsidiară.

Mai mult decât atât, prin prisma art. 15 din Legea insolabilității citat anterior, Colegiul reține că admiterea cererii de atragere la răspundere subsidiară este condiționată de circumstanța insuficienței bunurilor debitorului pentru executarea creanțelor creditorilor, fapt care, în situația din speță nu a fost demonstrat, prin probe admisibile și pertinente suficiente.

În acest sens, Colegiul califică ca fiind întemeiată și concluzia instanței de insolabilitate conform căreia, existența hotărârii adunării creditorilor de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, nu poate fi pusă la baza atragerii la răspundere subsidiară, în lipsa unor probe certe în acest sens, mai mult ca atât este inadmisibilă adoptarea unei hotărâri judecătorești, executarea căreia este pusă în dependență de survenirea unor circumstanțe ulterioare.

În ordinea de idei respectivă, Colegiul consideră necesar de a menționa și faptul că o ulterioară adresare a lichidatorului procedurii de insolabilitate a SRL „Iașa” cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, va fi posibilă doar în cazul în care se va stabili cu certitudine cuantumul creanțelor validate care nu vor putea fi stinse în urma valorificării întregii masei debitoare.

Astfel, Colegiul reține că la faza respectivă a procesului, în situația în care debitorul dispune în masa debitoare de bunuri imobile nevalorificate, inclusiv care nu sunt gajate în favoarea a careva creditori, este prematură înaintarea respectivei cereri privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, respectiv aceasta urmează a fi respinsă, temeiul principal fiind imposibilitatea stabilirii certe a cuantumului creanțelor neacoperite de masa debitoare.

Astfel, sintetizând multitudinea de circumstanțe de fapt și de drept supuse examinării în cadrul respectivului litigiu, Colegiul menționează că instanța de insolabilitate legal și întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, susținută de locțiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa” - Oleg Iacovlev.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este neîntemeiat urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015 prin care s-a respins cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de

insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, susținută de locțiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa” - Iacovlev Oleg.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iașa” în proces de insolvabilitate în persoana locțiitorului lichidatorului Iovu Oleg.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2015, emisă în pricina civilă de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, prin care s-a respins cererea lichidatorului Tatiana Bostan în procedura de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Iașa”, susținută de locțiitorul lichidatorului Iovu Oleg cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Iașa” - Iacovlev Oleg.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Galina Stratulat

Vladimir Timofti

Ion Druță